

Økonomiforum 2.-3. juni 2026

Pensjonsordningen i KLP

v. Anders Austrheim og Even Bladt Jarlseth

Kort om KLP

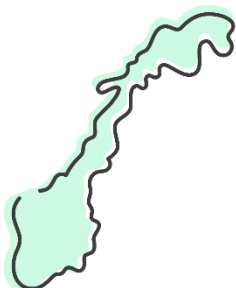
1000 milliarder
i forvaltningskapital

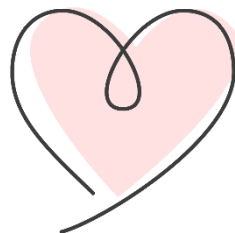
1 660 000
Medlemmer, oppsatte
og pensjonister

1200
Ansatte

340 Kommuner/fylkes
kommuner
28 Helseforetak
4600 Bedrifter

28 milliarder
i pensjonsutbetalinger

Skadeforsikring
Bank
Kapitalforvaltning

Offentlig tjenestepensjon dekker:

**Offentlig
tjenestepensjon**

Alderspensjon

AFP

Uførepensjon

Etterlattepensjon

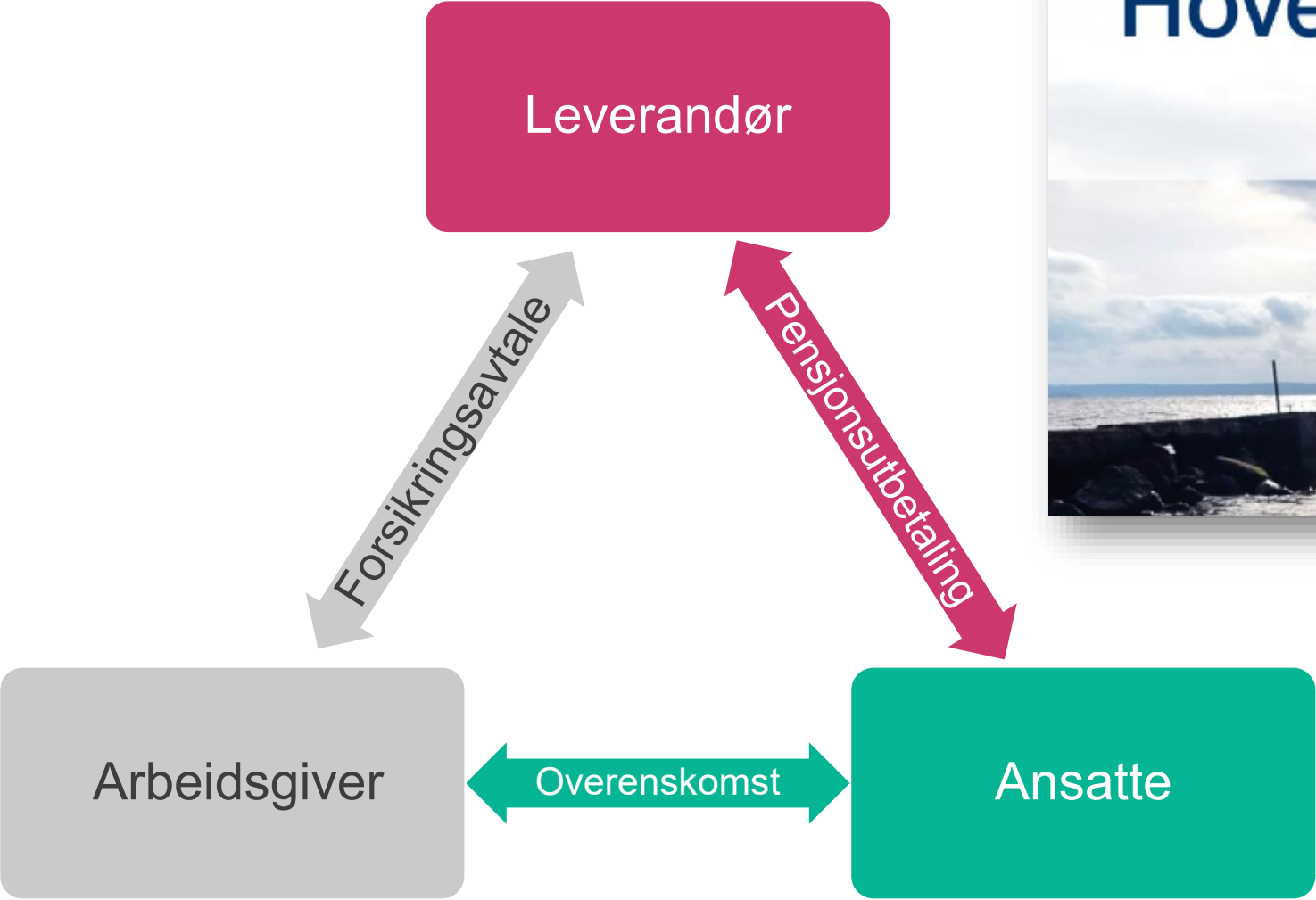

Livsvarig

Pensjonen reguleres

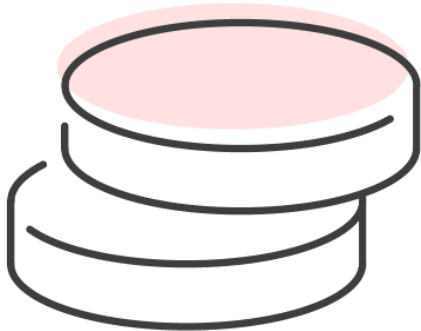
Tariffavtalen

Premie

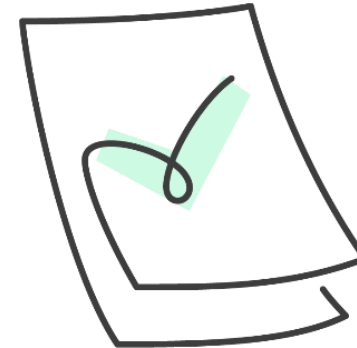
To forskjellige regelverk

Pensjonspremie

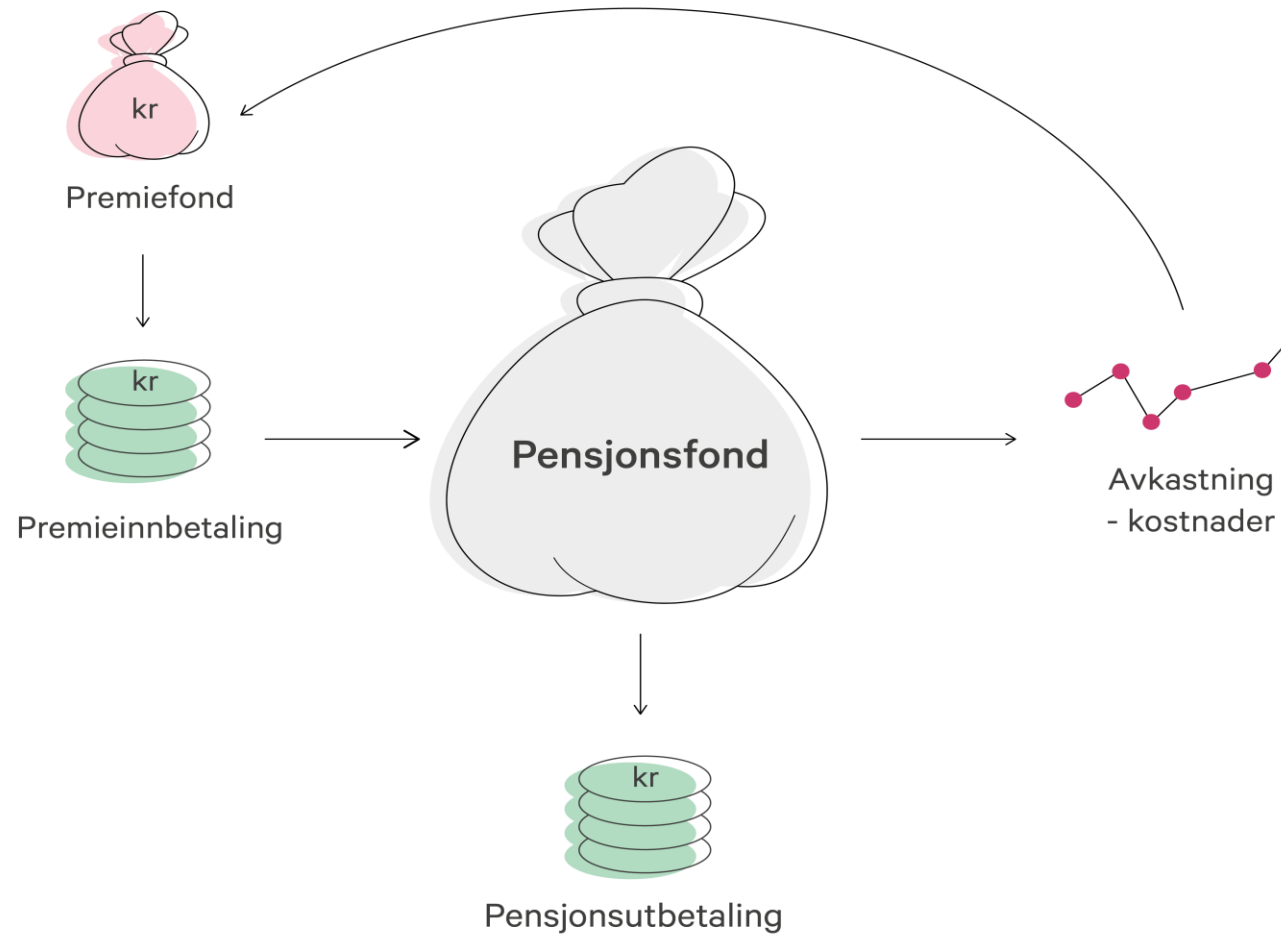
Et regelverk for innbetaling
av pensjonspremie

Pensjonskostnad

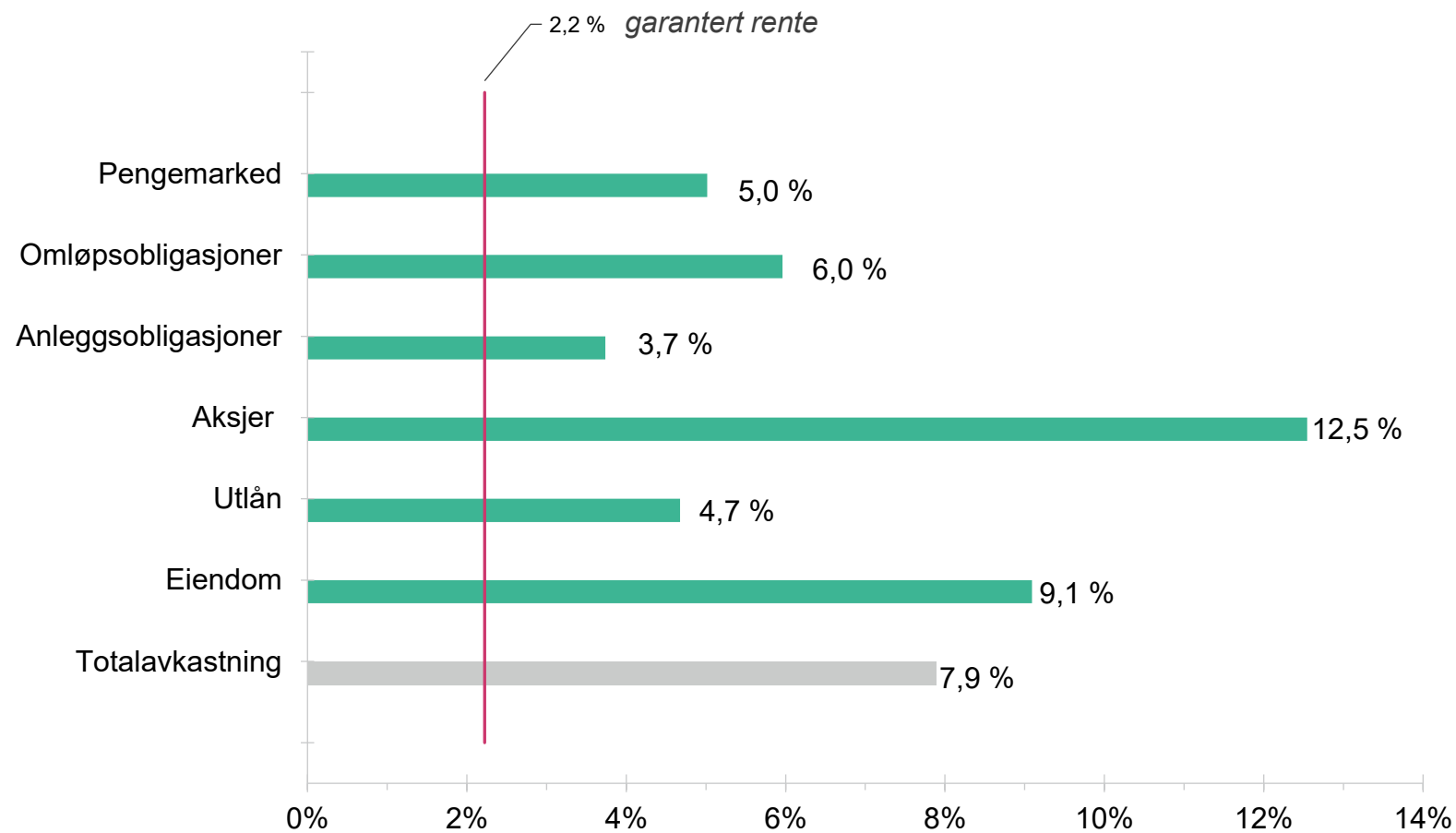

Et regelverk for
regnskapsføring
av pensjonspremie (GKRS)

Hvordan finansieres pensjonssparingen?

KLP - kapitalavkastning per aktivaklasse 31.12.25

Pensjon er først og fremst sparing

98 %

Premie skal finansiere
den fremtidige pensjonsytelsen

Alderspensjon

AFP

Uførepensjon

Etterlattepensjon

2%

Pris er det leverandøren tar
for å levere tjenesten

Reguleringspremie

- Når lønn eller pensjon øker, øker pensjonsrettigheten
- Reguleringspremien skal finansiere økningen av premiereserve som følge av årets regulering
- Reguleringspremien vil variere etter hvor mye lønn og pensjon øker
- KLP har ingen egne vurderinger knyttet til fremtidig regulering.
- KLP benytter prognoser fra SSB på lønns- og prisvekst

Reguleringspremie i prosent av premiereserve	
2026	4,50%?
2025	4,60%
2024	4,10%
2023	7,10 %
2022	4,20 %
2021	4,80 %
2020	1,10 %
2019	3,50 %
2018	3,45 %
2017	2,60 %

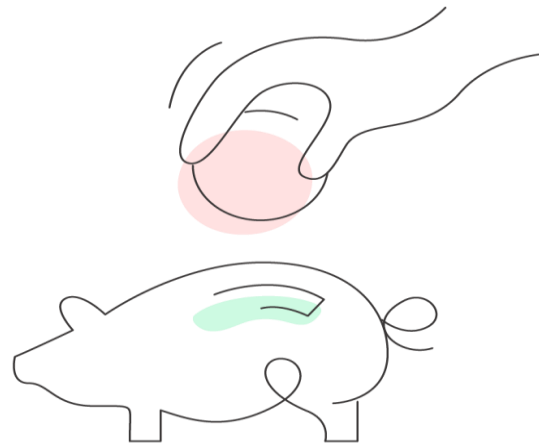
Endelig innbetaling av premie først kjent etter årets slutt

September 2025

Anslag premie 2026

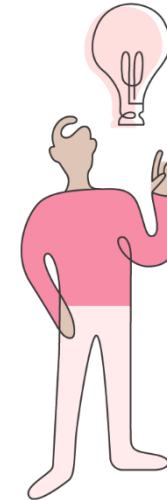
31.12.2026

Det blir det det blir

HTA bestemmer hvor mye som må spares

Mai 2027

Avregninger i mai året etter viser hva premien ble

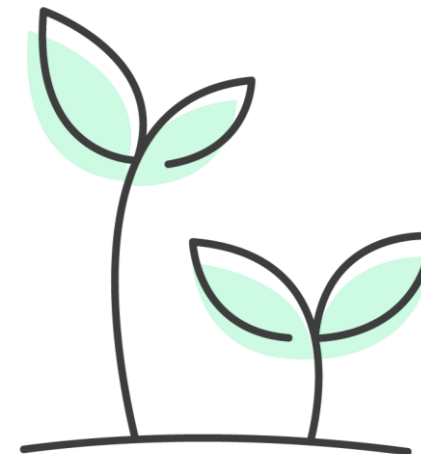
Dette skal KLP levere

God avkastning

Lave kostnader

God service

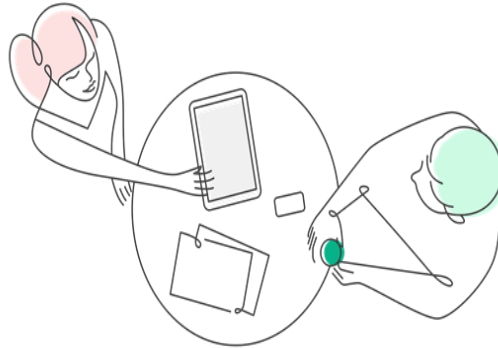
To forskjellige regelverk

Pensjonspremie

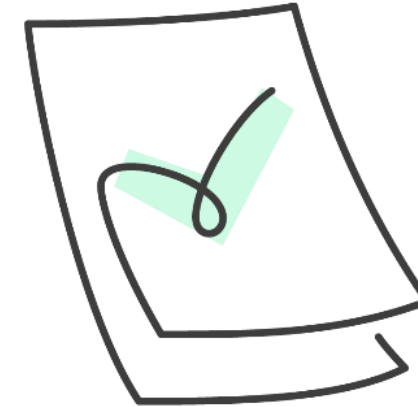
Ett regelverk for innbetaling av pensjonspremie

Styres av tariffer for dødelighet, uførhet, demografi, levealder og pensjonsuttak

Differansen skaper et premieavvik

Pensjonskostnad

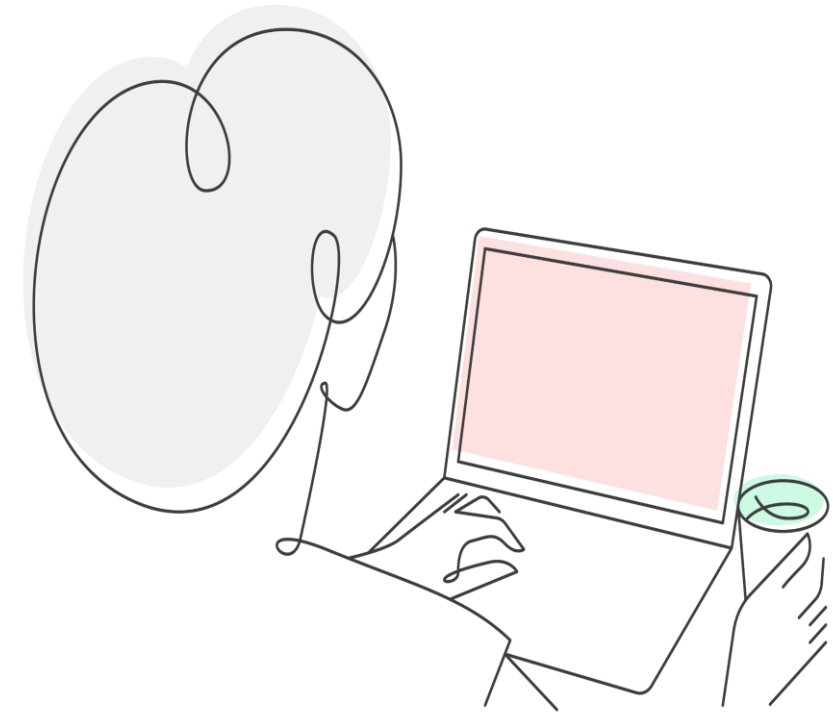

Ett regelverk for regnskapsføring av pensjonspremie (GKRS)

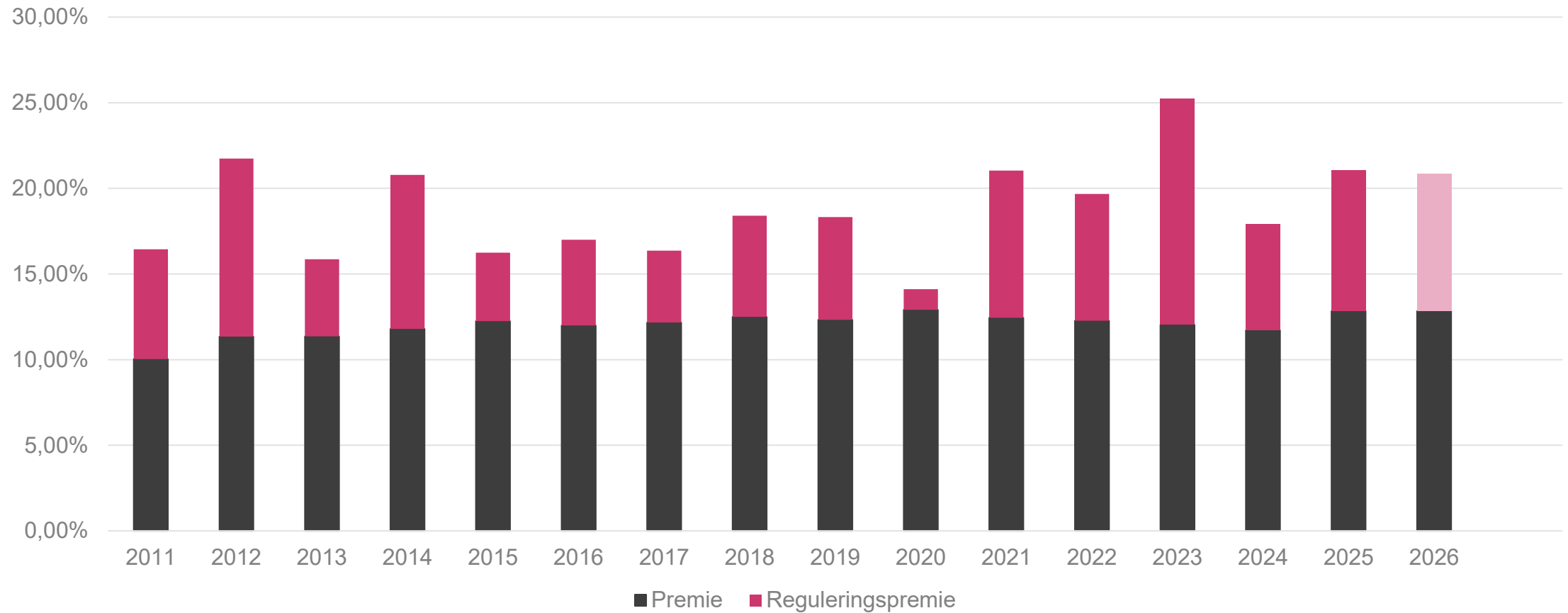
Bestemmes av samlet antall medlemmer i kommunens pensjonsordning og regnskapsforutsetninger styrt av departementet

Pensjonspremie vs pensjonskostnad

Premieavvik, premiefondsbruk med konsekvenser for likviditet og drift
Kostnadsnivå pensjon 2026 – kor ender de budsjettmessig?

Pensjonspremien over tid

To forskjellige regelverk – gir forskjellige svar

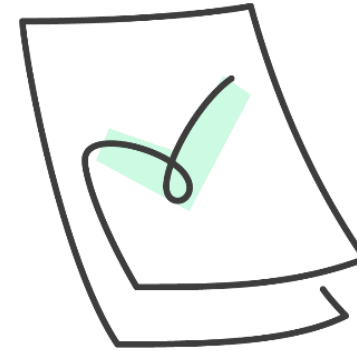
Pensjonspremie

Ett regelverk for innbetaling av pensjonspremie

Forsikringsvirksomhetslova

Pensjonskostnad

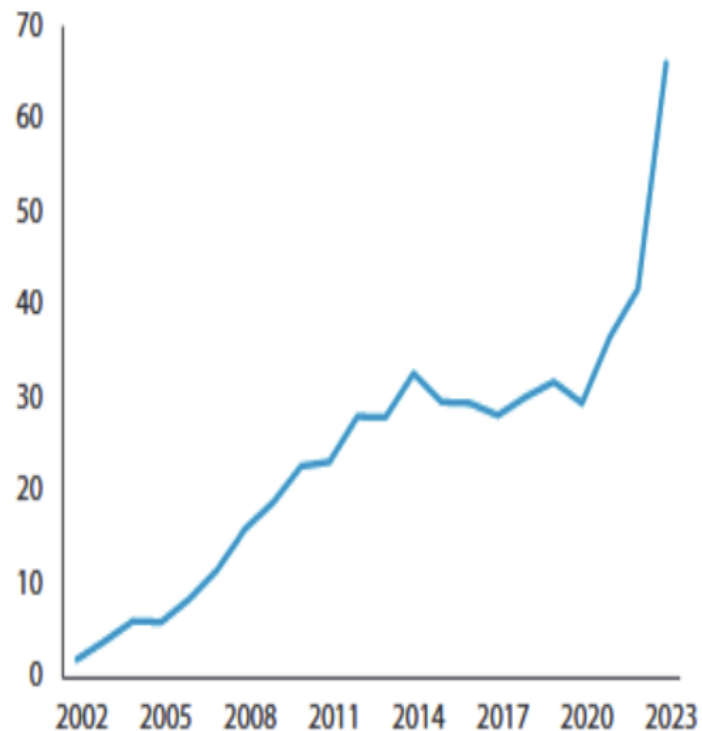
Ett regelverk for rekneskapsføring av pensjonspremie (GKRS)

Kommunerekneskapsforskrifta

«Det er behov for en ordning å håndtere svingningene på, slik at man får en jevnere belastning av pensjon i kommunebudsjettene/regnskapene» sitat KRD.

Oppsamla premieavvik i kommunal sektor

B. Akkumulert premieavvik i kommunesektoren.²
Mrd. kroner.

Figur 7: Akkumulert premieavvik, hentet fra (Prop. 102 S (2023-2024), s. 80)

«Tikkande bombe» i kommunebudsjetta har vakse til 65 milliardar

Eit omstridt «bokføringstriks» gjer at norske kommunebudsjett ser sunnare ut enn dei er.

KRISE: Om det ikkje var ille nok allereie, så har kommunane fått enda ein hovudverk å handtere. Nye tal viser at det mystiske «premieavviket» er oppe i 65 milliardar kroner.
FOTO: ØYVIND SANDNES / NRK LUFTFOTO

Publisert 28. okt. 2024 kl. 10:52

Generalsekretær i NKKF, Asbjørn O. Pedersen stemmer i.

I [siste utgåve](#) av bladet Kommunal Økonomi karakteriserer han rekneskapsføringa som «galskap».

– Den søkkrike staten ber kommunane om å bruke kredittkortet og legge ut for pensjonskostnadene, seier han.

– **Det tærer på kommunereservane.**

– **Det store premieavviket skaper utfordringar. Særleg for likviditeten i ein god del kommunar, seier KS-direktør Helge Eide til NRK.**

Han vil likevel ikkje tilbake til tida før 2002, da kommunane betalte nøyaktig «rett» sum kvart år.

– Pensjonspremien varierer svært mykje frå år til år. Om vi baserer kommunerekneskapan på dette, vil det bli uforholdsmessige store svingingar frå år til år.

Korleis endar pensjonsresultatet dykkar opp jf. budsjettering 2026?

Pensjonspremien:

Reguleringspremieanslag høgare enn i budsjett.

Tilførte midlar til premiefond høgare enn i budsjett.

Likviditetsbelastinga vil (sjølvsagt) avhenge av premifondsbruk de velger/har valgt.

Samla pensjonskostnad:

Netto pensjonskostnad og dermed samla pensjonskostnad vil for nesten alle kommunar bli en del lågare enn i budsjett.

Årets netto pensjonskostnad og dermed samla pensjonskostnad for 2026 er no gitt!

Slår rett in på «botnlinja dykkar»

Endringer konkrete prognosar **kommune A** for 2026

Prognose 2026 (sep. 25)

Prognose 2026 (april 26)

Netto pensjonskostnad:	45,6 mill.	42,4 mill.
Sum amortisert premieavvik:	10,9 mill.	11,1 mill.
<u>Administrasjonskostnad:</u>	<u>1,6 mill.</u>	<u>1,7 mill.</u>
Samla kostnad:	58,1 mill.	55,2 mill.
Innbetalt premie:	56,9 mill.	53,7 mill.
Årets premieavvik:	9,7 mill.	9,6 mill.

Samla kostnad i % av pensj/lønnsgrl.: **17,6%**

Innbetalt premie i % av pensj/lønnsgrl.: 16,2%

16,1%

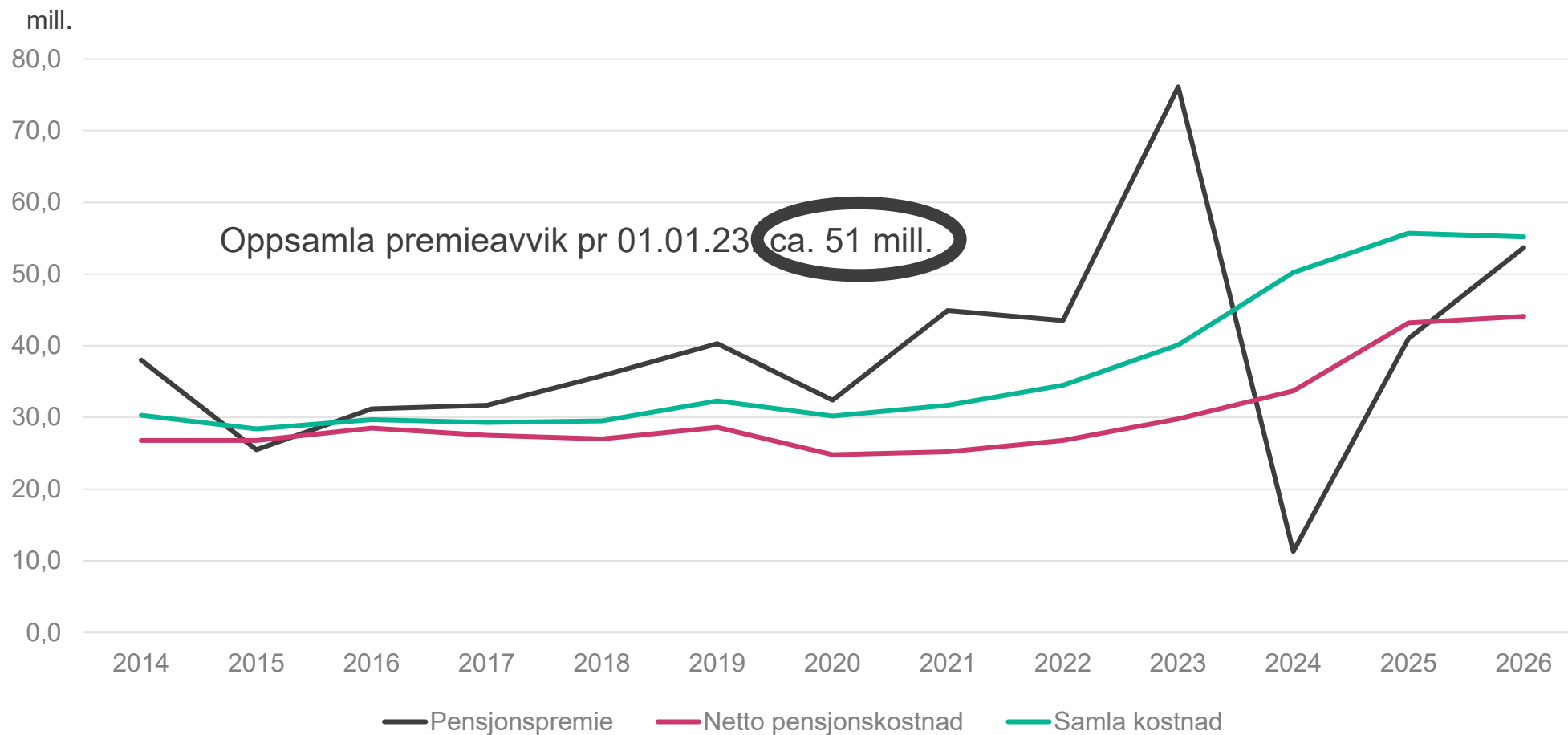
15,7%

Store tilbakeføringer frå KLP, korleis påverkar dette økonomien til **kommune A**?

	Prognose 2025	Resultat 2025
Netto pensjonskostnad:	41,5 mill.	41,5 mill.
Sum amortisert premieavvik:	12,6 mill.	12,6 mill.
<u>Administrasjonskostnad:</u>	<u>1,6 mill.</u>	<u>1,6 mill.</u>
Samla kostnad:	55,7 mill.	55,7 mill.
Innbetalt premie:	71,0 mill.	41,0 mill.
Årets premieavvik:	27,9 mill.	- 2,1 mill.
		
	<i>Overskuddstilførsel: Prognose ca. 10 mill.</i>	- Fekk ca. 40 mill.!

KLP tilførte kundane 37,7 mrd. kroner til premiefond i 2025

Utvikling pensjonspremie og pensjonskostnad, **kommune A**

Faktisk (positivt) premieavvik i 23:
Amortisering i 23:
Nytt oppsamla premie avvik pr 01.01.24:

ca. 46 mill.
ca. 10 mill.
ca. 87 mill.

Faktisk (negativt) premieavvik i 24:
Amortisering i 24:
Nytt oppsamla premie avvik pr 01.01.25:

ca. 22 mill.
ca. 16 mill.
ca. 49 mill.

Takk for dykkar tid

Kommune- og helse-Norges
eget pensjonsselskap

ALP